

گزارش

دفاع از جمهوریت

ادامه از صفحه ۳

در غیر این صورت، تردید نکنند که مقام ریاست جمهوری در پایان دوره مسئولیت (با حتی نیمه راه) سقف و آخرین مسئولیتی خواهد بود که برای آن احراز صلاحیت می‌شوند.»

می‌دائم حضور من و افرادی، چرا از نظر فقهای شورای نگهبان نگران‌کننده است

روحانی در ادامه افزوده است: «من می‌دائم که علت حساسیت برای حضور برخی از منتخبان تأثیرگذار ملت در مجلس خبرگاران رهبری به‌ویژه در این دوره چیست و چرا بسیاری از مجتهدان، یا انگیزه ثبت‌نام در انتخابات خبرگران را نداشتند یا ردصلاحیت شدند یا تخریب شدند. من می‌دائم که چرا وجود یک جریان مستقل و منتقد در دوره ششم خبرگان تحمل نشد. من می‌دائم دوره ششم مجلس خبرگان رهبری دوره‌ای مهم و سرنوشت‌ساز و حضور من و افرادی چون من در آن از نظر فقهای شورای نگهبان نگران‌کننده است.» در بخشی دیگر، روحانی با اشاره به نکاتی که شورای نگهبان برای ردصلاحیتش عنوان کرده، نوشته است: «نامه شوروی نگهبان که تهی از هرگونه شاهد و مستند و آکنده از ابهام و اتهام است، دیدگاه این کشورا درباره حقوق مردم و جهت‌گیری آینده نظام را به‌خوبی روشن کرده و سندی بی‌بدیل در انحراف از اصول قانون اساسی، سیره امام و رهبری و روال موردنظر اکثریت قاطع مردم در شیوه حکمرانی در امور کشور به دست داده است. همه بهانه‌های اشاره‌شده در این نامه، در چهار محور خلاصه می‌شود:
۱- نقد سازنده به قوه قضائیه و شوروی نگهبان که آن را بهانه‌ای برای ادعای اهانت و اتهام به این دو نهاد قرار دادند.
۲- اختلاف دیدگاه سیاسی اکثریت قاطع مردم با اقلیت پرخوسند که آن را بهانه‌ای برای ادعای عدم بینش مناسب سیاسی قلمداد کرده‌اند.
۳- رئیس جمهوری را که بر پاسداری و اجرای تام و تمام قانون اساسی پای فشرده است، به بهانه اختلاف‌نظر قانونی با مجلس متهم به عدم التزام به قانون اساسی کرده‌اند.
۴- حق اظهارنظر، سؤال و انتقاد در نظام اسلامی را بهانه‌ای برای ادعای تعرض به اعتقادات اصیل دینی قرار داده‌اند.»

سخناتی بدون سند به بنده منتسب شده است

در ادامه روحانی توضیح داده است: «در این نامه سخناتی بدون سند به بنده منتسب شده است که آقایان آن را اهانت به قوه قضائیه و شورای نگهبان تلقی کرده‌اند. ولی واقعیت این است که در مواضع و جملات رسمی، همواره با تقدیر از استقلال قضات دانا و توانا، بر نقش بی‌بدیل آنان در ایجاد اعتماد و آرامش عمومی تأکید کرده‌ام ولی از آنجا که در تمام دوران خدمت‌با اکثر نهادهای نظام جمهوری اسلامی از نزدیک در تماس بوده و قوت و ضعف آنها را شناخته‌ام و در تجربه هشت سال ریاست جمهوری نیز تعارض‌های ساختاری و حقوقی میان نهادها و اهمیت هماهنگی راهبردی میان آنها را بیش‌ازپیش لمس کرده‌ام، وظیفه خود می‌دانستم که با انگیزه اصلاح و تقویت، از برخی عملکردهای قوه قضائیه و مسئولان آن سازمان‌ها انتقاد کنم. این تقدها، عمدتا در مواردی همچون عدم توجه به حقوق شهروندی، عدم رعایت آیین دادرسی، سسلطه ضابط بر بازرس، دخالت بی‌جا در وظایف قوه مجریه، برخورد سیاسی و جناحی با برخی موارد اتهامی و بیانات مجیبانی، شخصی‌می و غیرحقوقی برخی مسئولان قوه بوده است. جالب آن است که انتقادات خود رؤسای قوه قضائیه از این قوه‌که معمولا به هنگام تغییر رئیس اطرار می‌شده است، بسیار تندتر از نقدهای این بنده بوده است، چگونگی شورای نگهبان به صلاحیت رئیس قیده ققضائیه که در مورد دوره قبل از خود تعبیر «ویرانه» را به کار برد، هیچ‌گاه مورد تردید واقع نشده است.»

قضات‌های بدون استناد در مورد «توافق هسته‌ای» و «سیاست خارجی و منطقه‌ای»

او همچنین نوشته است: «در نامه دبیر شورای نگهبان- بدون ارائه هیچ مدرک و مستندی- ادعای عدم شناخت نسبت به تهاجم غرب، اتهام غرب‌گرایی و اجرای ناصحیح «برجام» در مورد عملکرد دولت ذکر شده است. نکته اول این است که فارغ از بحث در میزان تخصص و سابقه و صلاحیت فقهای سُشورا برای ارزیابی عملکرد تخصصی دولت، به نظر می‌رسد مبنای این قضوات ناصحیح، اطلاعات نادرست و مغرضانه‌ای بوده است که درباره تدابیر دولت تدبیر و امید در سیاست داخلی و خارجی در اختیار فقها قرار گرفته است و آنان نیز بدون دقت، تفحص، استعلام و راستی‌آزمایی، مبتلا به قضوات غیرمنصفانه و نادرست شدند. آنها نادانسته، صلاحیت سیاسی مسئولی از جمهوری اسلامی را زیر سؤال برده‌اند که در طول چهار دهه گذشته مسئول اصلی طراحی و اجرای سیاست‌های نظام در مواجهه با سلطه جهانی بوده است. آنها در قضوات نابجای خود توجه نکرده‌اند که این سیاست‌ها و اقدامات تماما با تأیید مقام معظم رهبری انجام شده است. در این نامه قضوات‌های بدون استناد در مورد «توافق هسته‌ای» و «سیاست خارجی و منطقه‌ای» بیان شده است.» روحانی در توضیح اتهام تعرض به اعتقادات دینی که برای قلم سنجن باید همه متن آن را ملاطظه کرد و تقطیع سخن و استناد به یک بخش بدون درنظرگرفتن سایر بخش‌ها و بدون لحاظ قرائن حالیهِ و مقاله‌یهِ و سیاق و بیان و مقام بیان، به دلیل عدم ظهور، فاقد اعتبار و حجیت است. ثالثا، پس از اینکه من می‌گویم مسئولین قابل تقدند چون معصوم نیستند، ادامه می‌دهم که در حکومت معصوم هم نقد وجود داشته است؛ چنان‌که فسادها و انحراف‌های برخی کارگزاران در دوران حکومت معصوم بارها در برنامه‌های شهور و خطابه‌های رسمی در جشن‌های جمهوری اسلامی بیان و تشریح شده است و هیچ‌کس هم از چنین تبیین‌های تاریخی شگفت‌زده نشده است. در نقد این تلقی از حکومت معصوم باید گفت: اولاً، حق نقد با حقایق نقد تلازمی ندارد. یکسان پنداشتن «حق‌داشتن» با «حق‌بودن» یک مغالطه است. آزادی بیان یک حق است، گرچه ممکن است کسی با استفاده از این حق، سخن اشتباهی بگوید. ثالثا، نقد در حکومت معصوم با نقد معصوم متفاوت است. در دوران حکومت معصوم، همه ولیان، امرا و قضات منصوب از طرف معصوم قابل‌نقد بودند و در مواردی مولای متقیان علی (ع) برخی از آنان را مورد شتمات و ملامت شدید قرار داده و حتی عزل کرده است. ثالثا، شواهد تاریخی مسلم و مطمئن بر تجویز انتقاد و حتی تشویق به انتقاد در سنت و سیره نبوی و علوی و سایر ائمه(ع) وجود دارد. مراجعه به کتب روایی، تاریخی و نهج‌البلاغه این واقعیت را به‌خوبی روشن می‌سازد. روایات زیادی در نهی از تعبد و تسلیم و تشویق به نقد و اعتراض و سؤال در مسائل اجتماعی وارد شده و حتی مرحوم کلینی و مجلسی باب مستقلی تحت عنوان باب ما امر البئی بالصلیحه لائمه المسلمین گشوده‌اند.»

تفسیر نادرست شورای نگهبان از نظارت بر انتخابات

روحانی همچنین در پایان نوشته است: «مناسب‌ب می‌دائم پیشنهاد کنم که اعضای فعلی سُشورای نگهبان، برای آنکه تمرینی از پاسخ‌گویی به مردم ب‌که ولی نعمتان انقلاب‌اند. داشته باشند، برای نخستین بار به این سوالات که خواست اکثریت قاطع مردم است پاسخ دهند:
۱- شورای نگهبان با استناد به کدام اصل قانون اساسی، با تفسیر نادرست از نظارت بر انتخابات، حق اساسی مشارکت مردم در تعیین نمایندگان واقعی خود را سلب کرده و انتخابات در جمهوری اسلامی ایران را از انتخاب مستقیم مردم، به انتخاب دومرحله‌ای و کنترل‌شده با سلیقه خاص و غیرمطلوب مردم تبدیل کرده است؟»

رهبر انقلاب در دیدار اعضای هیئت علمی پنجمین کنگره جهانی حضرت رضا علیه‌السلام تأکید کردند که به نظر من ما به‌عنوان شیعه، به‌عنوان مجموعه اهل تشیع، یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه خودمان را به دنیا معرفی کنیم. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری– متن بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار اعضای هیئت علمی کنگره جهانی حضرت رضا (علیه‌السلام) به این شرح است:
اول تشکیل این کنگره و این گردهمایی کار بسیار خوبی است؛ چون ماها – داخل جامعه شیعه- حالا قبل از اینکه به دیگران برسیم – در زمینه معرفت ائمه نقایص زیادی داریم؛ گاهی به یک جنبه توجه شده با افراط و بدون اتقان. از جنبه‌های دیگر غفلت شده؛ و گاهی حتی به همان هم توجه نشده و به همین مسائل ظاهری و توجهات ظاهری و [مانند] اینها بسنده شده.
به نظر من ما به‌عنوان شیعه، به عنوان مجموعه اهل تشیع، یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه خودمان را به دنیا معرفی کنیم. حالا بعضی از ائمه (علیهم‌السلام) مثل امام حسین (علیه‌السلام) و امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)، به دلایلی معرفی شده هستند؛ دیگران درباره‌شان نوشته‌اند، گفته‌اند و نوعی شناخت از آنها در دنیای غیر شیعه و حتی دنیای غیر اسلام وجود دارد؛ لکن اکثر ائمه (علیهم‌السلام) ناشناخته‌اند. امام حسن مجتبی با آن عظمت ناشناخته است. حضرت موسی‌بن‌جعفر، حضرت هادی، امام جعفر صادق، با آن دستگاه عظیم و فعالیت فوق‌العاده، اینها در دنیا ناشناخته‌اند. اگر چنانچه درباره اینها حرفی هم گفته شده از غیرشیعه – فقرا از غیرشیعه که باشد، جنبه غیرفقرهای پیدا می‌کند – خیلی قلیل و محدود است. حالا مثلا فلان نویسنده عارف، در خلال عرفا اسم امام جعفر صادق را می‌آورد، مثلا منشا صفحه یا کمتر درباره ایشان به عنوان یک فرد عارف و [مانند] اینها صحبت می‌کند؛ این [معرفی] در این حد است، بیشتر نیست. من به نظر می‌رسد راجع به زندگی ائمه (علیهم‌السلام) از سه بُعد باید کار بشود؛ یکی از آن بُعد معنوی و الهی، یعنی آن قداست؛ جنبه قداست ائمه (علیهم‌السلام)؛ از این نمی‌شود صرف‌نظر کرد؛ درباره این باید صحبت بشود، منتها متفق صحبت بشود. گاهی حرف‌هایی زده می‌شود، روایاتی به عنوان پشتیبان آن حرف‌ها آورده می‌شود. [اما] حرف‌ها ضعیف است. ما باید جنبه ملکوتی ائمه (علیهم‌السلام)، جنبه معنوی و عرشی ائمه را بیان کنیم؛ این جزء چیزهایی نیست که ما درباره‌اش بخواهیم تقیه کنیم یا مثلا مخفی کنیم؛ نه، باید این جنبه معنوی و عرشی ائمه را بگوییم؛ کمالینکه درمورد خود پیغمبر [گفته‌ایم]. مسئله معصومیتشان، مسئله ارتباطات آنها با خدای متعال، ارتباطات آنها با فرشته‌ها – اینهایی که هست – ولایت آنها به آن معنای معنوی‌اش، اینها را باید بگوییم؛ از این جنبه باید یک کار عالمانه قوی خوبی انجام بگیرد.

جنبه عدم جهل کلمات و در‌های اینها است – همین که آقایان هم به آن اشاره کردید – در زمینه‌های مختلف؛ در زمینه مسائل زندگی، مسائل گوناگون مورد نیاز انسان؛ اخلاقیات، معاشرت، دین، احکام؛ ائمه ما حرف دارند، مکتب دارند [که باید] بیان بشود. بعضی از این جنبه‌ها که ما خیلی هم به آن توجه نمی‌کنیم، در دنیا موضوعیت دارد؛ حالا مثلا فرض کنید مسئله حمایت از حیوانات؛ شما نگاه کنید در روایات ما از ائمه، نسبت به مسئله رعایت حیوانات و حمایت از حیوانات هقدر بحث شده؛ این اگر چنانچه در دنیا مطرح بشود، گفته بشود، شناخته بشود، خوب یک چیز مهمی است. ببینید حالا چه کسی از ماها درباره این فکر می‌کند؟ کدامان دنبال این قضیه هستیم؟ [با موضوع] معاشرت‌ها، مضامینی که درباره ارتباط با غیرشیعه و غیرمسلمان هست؛ این‌همه در روایات ما در این زمینه به نَحِّ قرآن کریم حرف هست؛ [مثل] «لَايُهَاكُمُ اللهُ عَنِ الَّذِي لَمْ يِقَالُكُم فِى الدِّينِ»؛ (۲) اینها حرف‌هایی است که تکرار کرده‌ایم و مکرر اینها را گفته‌ایم. اینها از میان کلمات ائمه باید بیان بشود و منتقل بشود. خوب، این همه ما کتاب داریم؛ یعنی مثلا بحارالانوار [بیشتر از] صد جلد کتاب است؛ و این قبیل کتب فراوان است، اما اینها در یک محدوده خاصی هستند دیگر. یک شعرى این روز بنده خواندم:

می نابی ولی از خلوت خُجَم

چو در ساغر نمی‌آیی چه حاصل؟

مِی ناب را باید آورد در ساغر تا قابل استفاده

باشد؛ ولی در خُجَم مانده، این بی ناپ معارف زندگی ما که از ائمه آمده، همین‌طور در خُجَم مانده. سرش را هم خشت گذاشتیم – قدیم‌ها خشت می‌گذاشتند سر خُجَم و می‌بستند – ما این جورى [عمل] کرده‌ایم. این [اجوری] نمی‌شود؛ این باید به زبان روز، به زبان فنی، با شیوه‌های درست به دنیا منعکس بشود. امروز دیگر ارتباط با دنیا کار آسانی شده؛ یعنی شما اینجا می‌نشینید و یک دکمه‌ای را فشار می‌دهید و ده دقیقه وقت صرف می‌کنید، در دورترین نقطه عالم – در استرالیا، در کانادا، در آمریکا، در فلان جا – هرکس که شما بخواهید، حرف شما را می‌شنود. این خیلی چیز مهمی است. در این کار، از این شیوه باید استفاده بشود؛ منتها زبان مهم است؛ [اینکه] با چه زبانی می‌خواهید بیان کنید. این هم بخش دوم آن چیزی است که برلى معرفی ائمه باید دنبال بشود. بخش سوم، مسئله سیاست است؛ این همان چیزی است که بنده در آن [بررسی] سال‌های زندگی ائمه، عمدتا این را دنبال می‌کردم که ائمه چه کار می‌کردند و چه کار می‌خواستند بکنند. بخش سیاست، بخش خیلی مهمی است. سیاست ائمه چه بود؟ اینکه امام با همه آن مقامات، با همه آن مرتبیت الهی که دارد و امانت الهی که دستش هست، اکتفا کند به اینکه مثلا یک مقدار احکام بگوید و یک مقدار اخلاق بگوید و مانند اینها، این به نظر اصلا برای انسان وقتی که درست توجه کند قابل فهم نیست؛ آنها هدف‌های بزرگی داشتند. هدف عمده آنها هم ایجاد جامعه اسلامی [بوده]؛ که ایجاد جامعه اسلامی بدون ایجاد حاکمیت اسلامی امکان‌پذیر نیست؛ پس دنبال حاکمیت اسلامی بودند. یک بُعد مهم امامت این است؛ امامت یعنی ریاست دین و دنیا، ریاست ماده و معنا. بحث ماده‌اش عبارت است از همین سیاست و اداره کشور و اداره حکومت. و همه ائمه دنبال این بوده‌اند؛ یعنی بدون استثنا همه ائمه دنبال این بوده‌اند؛ منتها با شیوه‌های مختلف، در فصول مختلف، با روش‌ها و اهداف کوتاه‌مدت مختلف؛ [اما] هدف بلندمدت یکی بود.

من حالا راجع به حضرت رضا (سلام‌الله علیه)، بعد یک جمله‌ای عرض خواهم کرد. حالا مثلا فرض کنید در زمان امام صادق (علیه‌السلام)؛ در حضرت مراجعه می‌شده که چرا قیام نمی‌کنید؛ مکرر در

رهبر انقلاب در دیدار اعضای هیئت علمی کنگره امام رضا(ع)

یکی از وظایف بزرگمان این است که ائمه را به دنیا معرفی کنیم

روایت داریم و دیده‌اید دیگر که [می‌برسیدند] چرا قیام نمی‌کنید. حضرت هم به هر کسی یک استدلال یا یک جور جوابی می‌دهند. خوب، چرا از حضرت این‌قدر سؤال می‌کنند که چرا قیام نمی‌کنید؟ علتش این است که بنا بوده حضرت قیام کند؛ این را شیعه می‌دانسته، این بین شیعه مسلم بود.

وقتی که به امام حسن مجتبی (سلام الله علیه) اعتراض کردند که چرا شما صلح کردید، از جمله حرف‌هایی که مکررا از حضرت مجتبی نقل شده این است که می‌فرماید: «ما تدری لَعَلَّهُ قِنْتَهُ لَكُم وَ مَتَاعٌ إِلَى حَیْنِ»؛ (۵) این [کار] یک زمان دارد، یک آمد دارد، یک سرآمد دارد. شما چه می‌دانید؟ یعنی این وعده است. آن وقت در روایت امام این وعده مشخص شده؛ در روایت است: اِنَّ اللهَ جَعَلَ هَذَا الامرَ فِى سَنَةِ سَعِیْنِ. امام مجتبی سال ۴۰، این حرف را زدند، بنا بوده سال ۷۰ قیام انجام بگیرد و حکومت اسلامی تشکیل بشود؛ در تقدیر الهی این بوده که این کار انجام بگیرد. بعد می‌فرماید: «فَلَمَّا قَبِلَ الحَسَنِ عَلَیهِ السَّلَامُ اِسْتَدَّ عَضْبُ اللهِ عَلَی اهلِ الارضِ فَآخَرَهُ»؛ وقتی در سال ۶۱ – محرم ۶۱ – حضرت به شهادت رسیدند، این کار عقب افتاد؛ این [کار] بنا بود سال ۷۰ انجام بگیرد. [اما] به خاطر شهادت سیدالشهدا و عوامل بیرونی‌ای که طبعاً مرتب بر این معنا می‌شد، این کار عقب افتاد. حالا در تعبیر روایت، «اِسْتَدَّ عَضْبُ اللهِ عَلَی اهلِ الارضِ» است، اما می‌دانیم که این «اشتداد غضب» و آنچه بر آن مرتب می‌شود، با همین عوامل ظاهری و علل و عوامل معمولی تطبیق می‌کند؛ عوامل معمولی‌اش این است، که باز در یک روایت دیگر هست که:

اِرْتَدَّ النَّاسُ بَعْدَ الحَسَنِ الاثَلَاثَةَ؛ «ارتدّه» نه به معنایی که از دین برگشتند، یعنی بعد از امام حسین، شیعه از این راهی که داشت می‌رفت مردم شده؛ یعنی با این وضع چطورى می‌شود رفت؛ مگر سه نفر؛ یحیی‌بن‌آدم‌طویل (و دو نفر دیگر)؛ سه نفر بیشتر نماندند. حضرت صادق می‌فرماید: «لَمْ اِبْرَأ النَّاسَ لِحَقِّوًا وَ كَثْرًا». سال ۳۰ زحمت امام سجاد و بعد حضرت باقر، نتیجه‌اش این شده که این (تعداد بیشتر شد).

خب بعد در (ادامه) همان روایتی که داشتم می‌خواندم، خدای متعال آن امر حکومت را که سال ۷۰ قرار بود اتفاق بیفتد، به تأخیر انداخت به سال ۱۴۰؛ «فآخَرَهُ اِلَى اَرْبَعِیْنَ وَمِائَةٍ». سال ۱۴۰، امام زندگی امام صادق است دیگر؛ حضرت (سال) ۱۴۸ از دنیا رفتند. این (مطلب) بین شیعه، بعد در همین شیعه گفته می‌شده، تکرار می‌شده. بعد البته حضرت علت این را که تأخیر افتاد، بعد در همین روایت ذکر می‌کنند که این‌جوری شد که تأخیر افتاد. لذا شما می‌بینید این- در روایت هست- که زُراره –که خب دیگر جزء نزدیک‌ترین‌هاست؛ زراره در کوفه است؛ می‌دانید اهل کوفه است؛ ساکن کوفه بود– یک پیغام می‌دهد به حضرت، نامه‌ای می‌نویسد به حضرت صادق (علیه‌السلام) و می‌گوید که یک نفر از دوستان ما از مردم، یعنی از شیعه، اینجا دچار گرفتاری قرض شده و حکومت می‌خواهد این را دستگیر کند به خاطر مدیون‌شدنش، به خاطر قرض شدنش؛ این (فرد) الان مدتی است فرار کرده، از زن و بچه‌اش دور شده و فرار کرده و آواره است برای اینکه نتوانند دستگیرش کنند. [زراره می‌نویسد]: حالا من از شما سؤال می‌کنم اگر «هذا الامر»- این «هذا الامر» در روایات زیاد تکرار می‌شود؛ یعنی همین مسئله حکومت- اگر «هذا الامر» در همین یکی، دو سال بناست اتفاق بیفتد، بگوییم این (فرد) باشد آن وقتی که این اتفاق بیفتد و شماها بپایید سر کار و قضیه خلاص بشود؛ اما اگر قرار نیست، بنا نیست این (امر) یکی، دوساله انجام بگیرد، رفاقا جمع شوند، پولی جمع کنیم و قرض این بیچاره را بدهیم که بپاید سر خانه و زندگی. این را زراره سؤال می‌کند؛ این شوخی نیست. زراره چرا احتمال می‌دهد که طرف یکی، دو سال بشود این کار اتفاق بیفتد؟ باز یکی روایت دیگر از زراره دارد، می‌گوید: «و الله لا اری علی هذه الاعواد الا جعفرا»؛ «اعواد» یعنی منبر، یعنی ستون‌های منبر؛ می‌گوید روی این ستون‌های منبر، من غیر از جعفر را نمی‌بینم. یعنی یقین داشته که حضرت می‌آیند روی منبر خلافت می‌نشینند؛ یعنی این (انتظار) وجود داشته. بعد خب «تَمَحَّوًا اللهُ ما یَسْأَهُ» و یُبَیِّئُ وَ عِنْدَهُ اُمُّ الْکِتَاب»؛ قدر الهی این است، قضای الهی این نیست. قضای الهی، آنکه قَدَرٌ تَبَیِّئُتُشده است، آن به اصلاح قرار قطعی شده، آن (امر) نبوده؛ به خاطر عوامل خاص و علل و عوامل این‌جوری. پس ائمه دنبال این قضیه بودند؛ این خیلی قضیه مهمی است. لذا شما در این باب ببینید نقش امام رضا (علیه‌السلام) چیست. حالا البته من الان یادم نیست مطالب آن سخنرانی که جناب‌عالی می‌فرمایید؛ قبل از آن هم من سسال اول یک پیامی فرستادم مشهد و در آن پیام، مسئله قبول ولایت‌عهدی امام رضا را تحلیل کردم. یعنی کفتم این را واقع یک مبارزه‌ای بود بین مأمون عاقل و زبیک و بسیار باهوش و امام رضا. مأمون اول گفت خلافت را می‌دهم؛ اول ولایت‌عهدی نبود؛ گفت من خلافت را به شما می‌دهم. حضرت قبول نکردند؛ اصرار کرد؛ بعد گفت حالا که قبول نمی‌کنید، پس ولایت‌عهدی (را قبول کنید). علت اینکه مأمون این کار را کرد چه بود؟ من (در آن پیام)، چهار پنج علت و دلیل برای مأمون ذکر کردم که او به این اهداف فکر می‌کرد و دنبال این چیزها بود. امام (علیه‌السلام) قبول کردند؛ من پنج شش علت هم ذکر کردم برای اینکه حضرت چطور قبول کردند و چرا این کار را کردند و فواید این کار چه بود. یک حرکت عظیم، یک جنبه فوق‌العاده غیرنظامی، یعنی جگت سیاسی در واقع بین حضرت و مأمون راه افتاده و حضرت در این‌جنگ مأمون را خُرد و خُمیر کرده؛ یعنی با این کاری که کرده، منکوب کرده مأمون را؛ طوری که مأمون مجبور شده حضرت را به قتل برساند. وآلأ اول که این‌جور نبود؛ (حضرت را) احترام می‌کردند، نماز می‌فرستادند؛ از این کارها بود دیگر. حالا آنچه شما شرح دادم که مأمون چرا این کارها را می‌کرد و چرا کرد و چه اهداف و چه فوایدی در ذهنش بود؛ آن‌وقت‌ها ما هم مثل شماها که الحمدلله جوانید و حوصله دارید، حوصله داشتیم و از این کارها می‌کردیم؛ حالا که دیگر به کلسی از این معانی دور می‌شویم، بنابراین این سه بخش در زندگی حضرت امام رضا (علیه‌الصلاه و السلام) و بقیه ائمه باید تبیین بشود. هنر شما این است که این سه بخش را اول استخراج کنید، ثالثا اینها را از زیاده‌گویی‌ها و حرف‌های غیرمتقن تخلیص کنید. ثالثا که این سومی مهم‌تر از همه است، با زبان مناسب، با زبان روز، با زبان قابل فهم برای مخاطب غیرشیعه و حتی شیعه –چون دوری بعضی از جوان‌های خودمان هم از این معارف، کمتر از دوری غیرشیعه و غیرمسلمان نیست و اطلاعی ندارند– بیان کنید اینها را. به نظر من قضایایی همچون مشروعیت، دفاع مقدس، «انقلاب اسلامی» و شخصیت برجسته و کم‌نظیری همچون امام(ره)، با کتاب مناسب وجود ندارد یا کتاب «خواندنی» بسیار کم است که باید در این موضوعات تولید کتاب مناسب برای نسل جوان انجام گیرد.

بازدید ۳ ساعته رهبر انقلاب از نمایشگاه کتاب

تولید کتاب و ترویج کتاب‌خوانی، وظیفه مهم مسئولان

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، صبح روز دوشنبه با حضور در سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، به مدت سه ساعت از غرفه‌های مختلف کتاب بازدید کردند. رهبر انقلاب در این بازدید ضمن گفت‌وگو با ناشران، نویسندگان و صاحبان غرفه‌های کتاب، از نزدیک در جریان تازه‌های نشر و وضعیت بازار کتاب و همچنین میزان استقبال از نمایشگاه قرار گرفتند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای پس از بازدید از نمایشگاه کتاب در مصاحبه‌ای، انگیزه خود از چنین بازدیدی را در درجه اول میل شخصی و علاقه به کتاب برشمردند و افزودند: یکی دیگر از دلایل بازدید از نمایشگاه کتاب، زمینه‌سازی برای ترویج کتاب و کتاب‌خوانی است. ایشان گفتند: اعتقاد من این است که همه آحاد مردم در طبقات مختلف سنتی و علمی نیازمند به کتاب هستند و هیچ چیزی نمی‌تواند جای کتاب را بگیرد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تأثیر فضای مجازی بر موضوع کتاب‌خوانی، خاطرنشان کردند: نباید فضای مجازی جای کتاب‌خوانی را بگیرد و کتاب باید همواره در سبد خرید و در مجموعه اوقات مردم جای خاص خود را داشته باشد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه مسئولان وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات اسلامی باید به کسانی که در کار نشر و تولید کتاب فعال هستند کمک کنند، افزودند: البته در این بخش کمک‌هایی می‌شود و این روند باید ادامه یابد اما کار مهم دیگر این است که فعالان فضای مجازی، ترویج کتاب و کتاب‌خوانی را از جمله وظایف خود بدانند. ایشان تأکید کردند: فعالان فضای مجازی کتاب‌های خوبی را در زمینه‌های مختلف علمی، ادبیات، تاریخ، هنر، مسائل دینی و اعتقادی و در یک کلام «کتاب‌های مفید» را معرفی و ترویج کنند. رهبر انقلاب اسلامی به چند نکته در‌خور توجه در نمایشگاه کتاب امسال نیز اشاره کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: افزایش کارهای جدید، افزایش شمارگان کتاب‌ها و تجدید چاپ مکرر برخی کتاب‌ها از خبرهای خوب نمایشگاه امسال است. بخش یابانی سخنان رهبر انقلاب یک توصیه مهم به مسئولان و دستگاه‌هایی بود که با نوجوانان و جوانان سروکار دارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: دستگاه‌هایی همچون وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات و حوزه هنری باید در زمینه تولید کتاب مناسب برای نسل جوان و «وزارت آموزش‌وپرورش» و «وزارت علوم» نیز باید در زمینه ترویج کتاب‌خوانی میان نوجوانان و جوانان بیش از پیش تلاش کنند تا هم زمینه کتاب‌خوانی فراهم شود و هم کتاب خوب در اختیار آنان قرار گیرد. ایشان یکی از نیازهای جدی برای نسل جوان و را تولید کتاب در زمینه شرح قضایا و حوادث گوناگون دانستند و افزودند: در زمینه قضایایی همچون مشروعیت، دفاع مقدس، «انقلاب اسلامی» و شخصیت برجسته و کم‌نظیری همچون امام(ره)، با کتاب مناسب وجود ندارد یا کتاب «خواندنی» بسیار کم است که باید در این موضوعات تولید کتاب مناسب برای نسل جوان انجام گیرد. و رحمه‌الله و برکاته».

شوق روزانه

خبر

دیدار نماینده ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان با حسین امیر عبداللهیان

رزرا اتانیاویوا، نماینده ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان، با حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه، روز دوشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۳ در ساختمان وزارت امور خارجه دیدار کرد. پیش از این دیدار، رزرا اتانیاویوا، نماینده سازمان ملل متحد در امور افغانستان، با علی باقری معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و درباره آخرین تحولات افغانستان و نشست آتی دوحه با او گفت‌وگو و تبادل‌نظر کرد. معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان در این ملاقات بیان کرد که با مقایسه شرایط افغانستان در زمان ورود آمریکا با همان شرایط در زمان خروج آمریکا از افغانستان، می‌توان به این نتیجه رسید که حضور آمریکا در افغانستان تا چه حد در گسترش ناامنی و بی‌ثباتی در افغانستان و افزایش تهدید تروریسم و تولید مواد مخدر مؤثر بوده است. باقری خاطر نشان کرد: رویکرد سازمان‌های بین‌المللی در افغانستان باید اولویت‌بخشی به تأمین منافع مردم از افغانستان، می‌توان به این نتیجه رسید که حضور آمریکا در افغانستان تا چه حد در گسترش ناامنی و بی‌ثباتی در افغانستان و افزایش تهدید تروریسم و تولید مواد مخدر مؤثر بوده است. باقری خاطر‌نشان کرد: رویکرد سازمان‌های بین‌المللی در افغانستان باید اولویت‌بخشی به تأمین منافع مردم از افغانستان، توسعه امنیت افغانستان، توسعه این کشور و بهبود شرایط زندگی و رفاه مردم افغانستان باشد.

دستورات رئیس قوه قضائیه در ارتباط با نحوه رسیدگی و اطلاع‌رسانی درباره پرونده‌های مهم

رئیس قوه قضائیه گفت: بعضا موضوعات و مقولات در سطح جامعه مطرح می‌شوند که اذهان مردم را مشغول می‌کنند؛ در اینجا مسئولان ذی‌ربط قضائنی باید در چارچوب تعیین‌شده در قانون، برای مردم درباره آن موضوعات و مقولات روشنگری کنند. به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام محسنی‌از‌ه‌ای طی سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضائیه، ضمن گرامی‌داشت مجدد دهه کرامت اظهار کرد: پیشاپیش میلاد امام رضا(ع) را تبریک و تهنیت می‌گویم و امیدوارم که بتوانیم با برکات عامه ذی‌القدره بهره‌مند شویم. رئیس قوه قضائیه در ادامه توصیه‌هایی تخصصی را خطاب به مسئولان قضائی سراسر کشور درخصوص لحاظ مواد ۳۵۰ تا ۳۵۳ آیین دادرسی کیفری مطرح کرد و در همین رابطه گفت: ماده ۳۵۳ قانون آیین دادرسی کیفری از جهاتی دست ما را برای اطلاع‌رسانی درخصوص پرونده‌های محدودیت‌هایی را برای امر اطلاع‌رسانی قائل شده است. در این ماده قانونی قید شده که انتشار جریان رسیدگی و گزارش پرونده که متضمن بیان مشخصات شاکی می‌تهد و هویت فردی با موقعیت اداری و اجتماعی آنان نباشد، در رسانه‌ها و مجاز است. از سویی دیگر در همین ماده قانونی تصریح شده که بیان مفاد حکم قطعی و مشخصات محکوم‌علیه فقط در موارد مقرر در قانون امکان‌پذیر است. از سویی دیگر در تبصره همین ماده قانونی درج شده که انتشار جریان رسیدگی و گزارش پرونده در محاکمات علنی که متضمن بیان مشخصات شاکی از قبیل خدشه‌دارشدن وجدان جمعی یا حفظ نظم عمومی جامعه ضرورت یابد، به درخواست دادستان کل کشور و موافقت رئیس قوه قضائیه امکان‌پذیر است. رئیس دستگاه قضا افزود: بعضا موضوعات و مقولاتی در سطح جامعه مطرح می‌شوند که اذهان مردم را مشغول می‌کنند؛ در اینجا مسئولان ذی‌ربط قضائنی باید در چارچوب تعیین‌شده در قانون، برای مردم درخصوص آن موضوعات و مقولات روشنگری کنند. گاهی درخصوص همان موضوعی که ذهن مردم را مشغول کرده است، هنوز پرونده‌ای تشکیل نشده و هنوز اساسا موضوع به دستگاه قضائنی ارجاع نشده است؛ خب، مسئول قضائنی مربوطه در همین حد به مردم اطلاع‌رسانی کند.